

כא א ב מ"י פ"ו מ"ג
מירוד הלכה ו'
כב ג מ"י פ"ב שם ה'
כא סגנון לארץ רמג:

פ"ה הרא"ש

נפמא בכוף טאה יבול יאה
קוטר פ"ה הכל אבל ל' יום
סותר כדרושין כפיק
דכתיב ביום מלאת ימי נזיר
התורה אמרה ביום מלאת
קן לו ימי נזיר. והריווהו
קראי גרובי דאי לא תרביב
אלא ביום מלאת היום
אמינא היום ק' ואי הוהו
יום הבאת קרבנותו קרי'
יום מלאת כמו דבמלאת
ימי טהרה דכתיב גבי
ילדות אבל נטמא ימי ק'
סותר הכל ת"ל והימים
הראשונים ימי לא תרביב
אלא והימים הראשונים
הוא אמנא נפמא ביום הק'
לא יסותר כלום ת"ל ביום
מלאת: הל' ימים דנפק חד
ומתחילי ימי. ס' ת"ל דהכי
מירביעא עליו מי אמרנא כי
הכי דבימים אחרונים לא
הוה אלא שיש עוד עליו
נזיר ב' ימים וכי נמי בימים
הראשונים לא בעי' אלא
שיהא עליו נזירות ב' ימים
הוינו דמפיק חד ועיל
תרי או דלמא דומיא
דאחרונים לגמרי בעי'
שיהא עליו יום א' שלם.
דיום אחרון של יום שלם
הוא דמכריב קרבנותו ביום
שאתר השלמת נזירו'
הוא א"כ ביום ל' [נפמא]
כל זמן של האביא לא
פסקת נזיר או ראשון בעי'
יום א' שלם הוינו דנפיק
ב' ומתחילי ג': א"ל יפלו כ'
תרביב דשבע נפילה ב'
דהו: ואצטרף לכתיב ב'
ימים ואצטרף לכתיב ב'
יפלו. הוהו מצי לכתיב
וקדש ראשו ביום ההוא
מלכדי הימים הראשונים:
הוא אמנא אפילו חד.
(כמתיק) דילמא נפילה ב'
דהו משמע: 'תנאי' מי
שנזיר נזיר מנזרה ויהו מלי'
יום ואר"י בא לארץ
יהוה וקדש ראשו ביום ההוא
אמריים [נזיר] ל' יום
דקניסין ליה למנות נזירות
טהרה: וז"ל ספרי דקניסין
ליה להשלים כל נזיר
דמחשבינן ליה כקילו נזיר
בבית הקברות. ואינו עובר
משום בל תאחר ויש כח
בדי חמשים לעיקר דבר הנזיר
התורה בשב ואל תעשה:
קני יראא ב"ש אומרים
ובי. אל תהו צריך למיטר
כן דארישא קיימתין אלא
דש"י: נזיר משונה: [ה"ל]
דב"ש כברי אין הקניסין
משום אורא נזיר. דאפילו
נכנס ליה בשדיה חיבה
ומגדל טמא שהחמירו על
ארץ העמים לטמא אף
האזיר ולא כדון טומאת
מת. הלכך אין טומאתה
כטומאת מת ויהי בלי יום.
ובי' סברי משום שרשה
נזיר כד מהאיל על הגוש
ואם נכנס בשדיה חיבה
ומגדל טהרה הלכך טומא
כדן מאחיל על המת והו'
נזיר בבית הקברות:

הכי נרבינן ונפמא בתחילה. פירוש זיוס ראשון ב' זה אין לו
[ראשונים] הילכך יוס שנטמא ממנין נזירותו הוא וימנה
ז"ט לזה ויגלה זיוס מאה שהוא יוס ק"א למנינו: נטמא בסוף מלאה.
זיוס אחרון יכול יהא קוטר ת"ל והימים הראשונים יפלו ממלג
דאיכא אחרונים לזה עליו כשנטמא
ומסתמא שנים צעין דומיא דראשונים
ולכך אינו סותר הכל וחס תאמר
והא תנן [לעיל דף טו. ע] במתניתין (כו')
נטמא זיוס מאה סותר שלשים לר"א
ו"ל דהכי נמי קאמר יכול יסמור הכל
ת"ל והימים הראשונים יפלו וזה אין
לו אחרונים ולכך לא יסמור הכל אבל
שלשים מיהא קוטר מדרשא דדרשין
צ"ק (קד ו): וזאת מורה הנזיר זיוס
מלאת נטמא זיוס מלאת מן לו מורה
נזיר ורביבי הני מרי קראי דאי לאו
זאת מורה הנזיר ה"א דכי נטמא
זיוס מלאת היינו יוס ק"א כמו וצמלאת
כלל ואפילו שלשים יוס כחז רחמנא
זאת מורה הנזיר וא"ת א"כ לכתוב
זאת מורה הנזיר ולשתוק מוהימים
הראשונים יפלו וי"ל א"כ הוה אמנא
דיום מלאת היינו יוס ק"א כמו וצמלאת
ימי טהרה (ויקרא יב) דהוי לאתר
שמלאו ימי טהרה שהוא יוס התגלגת
שגלגלו ימיו כזו והוא קוטר שלשים
יוס אבל נטמא יוס מאה יסמור כולם
כחז רחמנא והימים הראשונים יפלו
דאפילו נטמא זיוס מאה [אינון] סותר
כולם ועוד דלא סגי דלא לכמוז
והימים לאפוקי תמלת המאה שלא היו
לו ראשונים: ה"ל וזה יש לו אחרונים.
יוס רחמנא ויוס מאה שאתריה שהוא
כולו ממנין הנזירות כל כמה שלא
הציא קרבנותיו דאפילו לרז ממנא
דלמנ מקנת היום ככולו מנזרה עליו
להשלים להכחלת כדאמר צ"ק
(קד ו): **מדרקתני** הריני נזיר כ'
יוס ונטמא. אלמא שמדד צטורה
אבבי ה"ל ימים. הראשונים דקאמר
ר' אליעזר דנפק זיוס ומתחילין תרין
דהיינו זיוס שני לנזירותו או דלמא
דצעין יוס אחד שלם כי הכי דצימים
אחרונים איכא חד יוס שלם דהיינו
יוס המאה ה"ג צימים הראשונים כי
מתחילי תלת אצל כי נטמא זיוס שני
דפעמים אינו אלף שני תלמי ימים כגון דקבל נזירות אמתול כחצי היום והיום נטמא כחצי היום ואם תאמר ונפשוט ליה ממתניתין דקמני
ר"א [ואמר] לא לכו זיוס מכלל דיוס שלאחריו סותר וי"ל דלא חש ר' אליעזר להזכיר רק ממה דפליג אדרבנן דלמני ב' זיוס מציא קרבן
טומאה ואמר להו ר' אליעזר לא לכו זיוס וה"ה נמי לא זיוס שני עד שלשי ואם תאמר ולפשוט ליה מצרייתא דלייתי לעיל גופא' נטמא
במתילת מאה יכול יהא סותר וכו' מכלל דכי נטמא זיוס שני ודאי סותר וי"ל מחילת מאה ב' היינו נמי יוס שני [קרא] תמילת מאה ועי"ל
דמשום דלרבנן סותר אפילו זיוס ראשון קאמר להו ר"א [דאינון] סותר וא"ת ונפשוט ליה מסיפא דקאמר כי נטמא זיוס מאה חסר אחת
דסותר אלמא דכתי יומי סגי ליה וה"ה צמחלת נזירות דמסתמא אחרונים דומיא דראשונים וי"ל דאחרונים פשיטא ליה דכתי יומי סגי
ליה לפי שיש שם יוס שלם דהיינו יוס מאה אבל צמחלת נזירות פעמים דליכא אלף שני תלמי ימים כגון חס נדר כחצי יוס לכך מספקא
ליה אי לכך צעין דנפקא תרין וקאי בתלת אבל קשה דליפשוט ליה מצרייתא דלעיל דמתחילי ומונה מיד פי' משביעי וכי נטמא בשמיני דליכא
אלף ב' ימים מציא קרבן טומאה (לו) לר"א ורביך לומר דלא שמיעי ליה להיא צרייתא דלעיל אי נמי שמיעי ליה וקבעי טעמא מקרא א"י י"ל
כדפרישית לעיל דהא דצעין דנפקא תרין וקאי בתלת משום דצעין יוס שלם שחל עליו נזירות דומיא דאחרונים אבל לעיל כיון דנזירות
חל עליו משביעי דנטמא בשמיני יש כאן שביעי שלם ולכך כיון דנטמא בשמיני מציא קרבן טומאה וקנת קשה הא שביעי אינו שלם שצריך
להוה ולטובל קודם שיחול הנזירות: לשון הג"ה א"ל יפלו כתיב משמע נפילה כל דהו לרבות א' שלא בא נמי יוס שלם: ואיצטרף למיכתב
ימים ואיצטרף למיכתב יפלו. דמצי למיכתב הכי וקדש ראש נזיר זיוס ההוא מלכד ימים הראשונים ולשתוק מיפלו: עד דנפקא תרין ועיילי תלת.
דיומים משמע הכי דצעין דומיא (דאחרון) דאיכא יוס שלם כחז רחמנא יפלו דמשמע כל דהו דנפקא תד וקאי בתרין: ואי כחז רחמנא יפלו
הראשונים ולא כחז ימים דמצי למיכתב והראשונים יפלו ה"א ואפילו לכו זיוס כח"ק ולשון יפלו קאי לנזירות דעלמא כחז רחמנא ימים:
מי שנדר בחוצה ארצין נזירות הרבה מ' יום והשליים נזירותו בחוצה ארצין ואח"כ בא ארצין. לאו דוקא במקרה צמלמא דלא סגי דלא חמי
לארץ ישראל להקריב קרבנותיו ולהשלים נזירותו למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **נזיר שרשים** יום. צממא מפרש
דמדרבנן קנסא צמלמא הוא שגורו: צארכ העמים דגורו עליהם טומאה ומן המורה ודאי טהור ואלא ידי נזירותו: **נזיר בתחילה**.
לחזור ולהתחיל כל מניינו גס דברי צ"ה קנס ומדרבנן והכי מפורש צממא: **ובסוף** שבע שנים באה ואחר כך נצממא: וי"ל וי"מ'
צממא דלא נבלעו [אלון] צאלו [ממנינן] אחת ועשרים שנה: **אמר** רבי יהודה לא היתה נזירה אלא י"ד שנה. צממא מפרש לה:

אמר רבא מאי טעמא דר' אליעזר. אליכא דעולא: אמר קרא והימים
הראשונים מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים. לפיכך אינו
סותר כולו אלא שלשים. ורבי אליעזר לטעמיה כדאמרין כפירקא
קמא (לעיל דף קד ו): זאת תורת הנזיר (ו) א': **נטמא זיוס מאה חסר אחת**.
דשעתא איכא תרי מקנת יוס ז"ט וכל
יוס מאה: ומדקמני הריני נזיר זיוס מאה
יוס (ו) ונטמא צמחלת מאה. דהיינו
ב' זיוס וקמני שיהו לו ימים הראשונים
אלמא שמעין מנא דנזיר טהור
שנטמא נמי אמר ר' אליעזר דצעין
ימים הראשונים ומזיבתא דעולא:
הלן ימים דצעין. אליכא דרבי
אליעזר מפיך חן ומתחילין תרין
צעונד זיוס שני כשנטמא: ואי נפקין
תרין ומתחילין תלתא. דצעין שני
ימים שלימין: אמר ליה יפלו כחז.
דמשמע ליהוון תרין צפילה וכגון
דנפקין תרין ועיילין תלת: ואי כחז
רחמנא ימים ולא כחז יפלו. אלא
והימים הראשונים יעוזה ה"א האי
דכתיב ימים משמע כגון דנפקי חד
ועיילין תרין דואפילו הכי קאייס
ימים דהא כבר עייל יוס שני כתב
רחמנא יפלו דמשמע ימים שלימים:
ואי כחז יפלו ולא כחז ימים הוה
אמינא אפילו חד. כלומר הוה אמינא
דהאי דכתיב יפלו משמע אכולהו ימים
שכבר מנה או ארבעה או תלתא או
תרין או חד. ואי דמפרשי אי כתב
יפלו ולא כחז ימים ה"א האי דכתיב
יפלו אפילו חד משמע והאי דכתיב
יפלו א' אמריס דעלמא קאי כלומר
ונפיק חד ועיילין תרין ואיקייס לו יפלו.
לשון אחר דאי כתב רחמנא ימים ולא
כתב יפלו הוה אמינא עד דנפקין
תרין ועיילין תלת ד' ימים שלימין
צעין ואי כתב יפלו ולא כחז ימים
הוה אמינא דאפילו חד דיפלו משמע
נפילה והאיכא נפילה דחד יומא להכי
כתב רחמנא ימים דצעין דנפקי חד
ועיילין תרין: לימא צהא אפילו
דצ"ש ספרי משום גושא גזרו. ולא
משום אורא והוא קלישא טומאתה
ומשום הכי סגי לה צשלשים יוס:
וצ"ה

הגהות התוספות
1. ז"ל אפי גופיה. 2. ז"ל
דנקרא. 3. ז"ל שמו ומינת
שגורו נמקת. 4. ז"ל מפרש
צממא חס.

(א) עדות פ"ד מ"א'
(ב) כפופות. (ג) לקמן ד'
(ד) (במדבר ו') (ה) ז"ל
דלא צני נמי, (ו) ז"ל
דלחמורט.

תורה אור השלם
1. והדיר לך את ימי נזיר
והביא כבש בן שנתו
לאשים
דראשונים יפלו כי טמא
נזיר: במדבר ו' י

נוסחת הריב"ג
(א) המיר נטמא ביום מלאת
סי' המיר: (ב) ומה יוס אחד
ונטמא סי': (ג) דאי:
(ד) (ואפ"ה סי' ימים
שמיים) לימא כתי' [ה] אמר
קאי כלומר סי':

הגהות הב"ח
(א) גבי הוה אמנא (עד
דנפקין תרין ועיילין
תלתא). תלמי' וז"ל ס"א
דנפקי חד ועיילין תרין:
(ב) (ש"י דיה אמר קרא
וכו' המיר וגו' הסי'
ואמ"כ מ"ה נטמא ביום
מלאת וכו' נטמא ביום
מאה וכו' דשעתא איכא
מיר יומי מקנת: (ג) ד"ה
ומדקמני הריני מיר' יוס
ומנה יום אחד ונטמא
צמחלת:

הגהות מהר"ב
רנשבורג
[א] גבי קמני רישא וכו'.
ז"ל כאן שרין מוס' דר'
קמי שדפס דק' הקמני:
[ב] תרי דיה היג ונטמא
צמחלה פי' זיוס ראשון.
כאן הסי' ואמ"כ מ"ד
וזה אין לו וכו': [ג] ד"ה
אמר ל' כי כחז אב"י
וכו' היינו נמי יוס שני. ז"ל
פי' ח"מ: [ד] ד"ה ובסוף
צעט שמי וכו' וי"מ צממא.
על מיות וי"מ צממא מ"ה
האי"מ מתק' וז':

6 [למקור: ד.ה.ג.] א. [לשני]
7 א. עיניו כיון שיש מייא
8 ד. [ומסופה: פ"ג צ"ב ס"א:
9 ע"ש ספרדקין לא. ע"ש,
10 ה' ד"ו ע"ש עליו ע"ש.

תורה אור השלם
1. וזאת תורת הגוי
בימים מולדת ימי נורא
יבאי אורא אגל פתח אנרי
מועד: במובר ר י

נוסחת הריב"ן
[א] ונתמלאת: צ. קנסא הוא
דקנסא: דב"ש סברי כו'
גלין מירות מרובה ע"ק
יוס ב"ש אומרים נזיר ל'
משום דלרין העמים נטמאה
היא לא משום מירות דמול'
לנטי ימנה: ל' יוס דמירות
טכרה פארן ישראל ויהי
דב"ש כו' ה"ק"ד: [ג] שני:
[ד] כו' גלין וחי ע"ש:
[ה] פארן מיי: [ו] יוס:
[ז] דעדין: [ח] יוס [י] ליתא
כ"ו: [ט] פוס: [י] ל' יוס:
כ"ו: [יא] פוס: דמתי כבו
משל נמי הכי דמתי כבו
ה"ק"ד: [יג] ד"ק: [יד] כ"ל
מקום ע"ש שמי כמי עדים
כו':

גהרות הב"ח
(א) ג"י וזה מות טיור
ביום מולדת הטובה
אמרה: (ב) רש"י ד"ה
ח"ש עלתה וכו' ש"מ דנלא
נטמאה מטמאת ארין
מיייר ר' יהודה וכו' בסוף
שבע ראשונים אבל לא
ביום מלאת דעדין וכו'
לא יוס אחד או ר' יוס
וכי' לנטי הכל דהא
נטמאת תוך מלאת הכי
ר"י וכו' דע"ש ר"ד ביום
מלאת היתה: (א) ר"ה על
מה נתקפו על כת אחת
אח"כ כ"ל ודע"ש ע"ש ד"ה
זכור כ"ל ודע"ש כ"ל וכו'
אבל בשתי ח"מי:

גהרות מהר"ב
רשב"ר
[א] תוס' ד"ה לנטי וכו'
זכ"ה סברי ע"ש דגלו לכל
דטמאה דרבינן הוא ויהינה
כשאר אהל מן תיבת ע"ש"ב
עד אהל נמקה. וי"ב
ע"ש"ב ארו גלו לכל
דטמאה דרבינן הוא כשאר
אהל וכו' כ"ל ר"ה:
[ב] ד"ה ח"ש וכו' ו"ג' מה
שכתוב בספריים ועוד וכו'
כ"י ע"י ח"מי:

גהרות התוספות
1. ל' דטמאה הוא שמי
דמיתלפא כשאר טומאות.
2. כ"ה טמאת. יוס'
מוחקים דבדי מוחשי
מתיבת כטמאת עד בית
בסוף מנין. 3. ל' עד
מתניין. ויבית ועוד נמקה.

מי שאמר פרק שלישי נזיר

ב.

עין משפט
נר מצוה

בג א מ"י פ"א מהל'
טומאת מת ה"א:
כד ב מ"י פ"ג מהל'
מירות הלכט ט:

פ"ה הרא"ש

לא דב"ש משום אורא וזו
הלכך לב"ש די בל' וביה'
סברי דאפ"ה קנסוה בעיקר
ניירות ולקמן כ"פ כ"ג
מוכה כ"י האי גירסא
דאמרין לקמן אי משום
אורא למה לי הוא אילנא
אי משום אורא אין לה דין
טומאת מת ולא כביא
הוא: אבינא דהו
כשנמטאת הדיק ליה ר'
יהודה לתיק אמת
היה שנמטאת בסוף
ניירותה ואפ"ה לא היתה
ניירה אלא י"ד שנה דהו
לה כ"ש חיותה ל' יום
יוס ונטמאת בסוף ל' יום
הוצרכה לחיות ניירה נזיר
ד' שנים: או ולפ"ה כשלא
נמטאת ואיבא דב"ח ולא
פליגי ר"י אתיק אילנא בעיקר
המעשה שרבי יהודה אומר
שכן היה המעשה שלא
נטמאת אבל אם נטמאת
היתה צריכה לחיות ניירה
כ"א שנה: ח"ש עלתה
לארין וכו' לא היה צריך
להביא כל זאת ונטמאת
אלא שרצה לדרק דכי
היכי דתיק נטמאת בסוף
ימי ניירותה הכי נמי ל'
יהודה הלכך פריך אי ס"ד
בשנמטאת ואליבא דב"ש
איכ"כ נטמאת בסוף ל' יום
ש"ל נזירי איכ"כ י"ד ולי
מכ"י ליה. ואית ספריים
דגרסינן י"ד שנה ל' בפעם
ליה דתניא ר' יהודה אומר
משום ר"א זאת תורת הגוי
ביום מלאת אמרה תורה
נטמא ביום מלאת תן לו
תורת נזיר. ואי ס"ד
כשנמטאת ואליבא דב"ש
כיון שנמטאת בסוף ל' לא
היתה צריכה לחיות ניירה
אלא ל' יום: ב' שו"ב
בד עדים מעידים אורא אלו
מקיים שנה ב' שקבל
עליו ב' ניירות ואילו מקיים
שנה ח' באותה שנה
שאתם אומרים שנה ב' או
אומרים שנה ח'. ומפרי
כיון שהיה מבחשי ואומר
שלא נזיר כלל. דאי שתיק
הוי' שתיקומת כהוראה
כדאי בקידושין פ' האומר
גבי נטמאו טהורות והלה
שתיק. ומי איבא למי
דמיייר אפילו בשתיק
דכיון דבאו ב' כמות כמות
ומכחישות זו את זו
נתבטלו דבריהם והוי
כאילו לא העידו ולא שתיק
הבא למימר שתיק
כהוראה דמיא: שיש בכלל
ה' שתיק כיון שיש עדות
שלימה בכלה דרב אבל
כתב א' בהא קאמרי ב"ש
דנחלקי עדותם שהאחד
אומר אמת והא' משקי
ואין כאן אלא עד אחד
אמיתי וביה' אומר ש
בכלל ה' שתיק ושניהם
מעידים על שניהם. ולתנא
דמתני' גם ב"ה מדרו כתב
אחת דנחלקי עדותם: א"ב
רב הכל מודים במונה (א)
אח"כ מן העדים נ"י א'
ועוד שניה והשני אומר נזיר

ל"מא בהא קמיפ"גי דב"ש סברי ארין העמים משום גושא גזרו
וב"ה סברי משום אורא גזרו. אית ספריים דגרסי הכי
דב"ש סברי ארין העמים משום גושא גזרו עליה ולא על אורא ומותר
ליכנס זה בשדה מיצה ומגדל וכו"ה סברי אפילו על אורא גזרו

ומש"ה החמירו לקסור הכל וקשה
לגירסא זו דמאי טעמא דב"ש דהיי
ללא גזרו כי אט משום גושא מ"מ
לקסור הכל מדי דהוה ארית הקצרות
דאינו מטמא צאורי ופ"ה סותר לכל
לכן נראה דגרסינן איפכא ד"ש סברי
המלכה וכו': איבעיא להו בשנמטאת
ואליבא דב"ש או דלמא בשלא נמטאת
ואליבא דב"ה ת"ש עלתה לארין והורוה ב"ה
שתהא ניירה עוד שבע שנים אחרות וכו'
ואי ס"ד בשנמטאת ואליבא דב"ש אי הכי
ר' יהודה אומר לא היתה ניירה אלא י"ד
שנה י"ד שנה ושלישים יום מיבעי ליה תניא
נמי הכי רבי יהודה אומר משום ר' אליעזר
דאמר קרא וזאת תורת הנזיר (ב) התורה
אמרה כי נמטא ביום מולדת תן לו תורת נזיר:
מתני' מ"י שהיו שתי בתי עדים מעידות
אותו אלו מעידים שגזר שתיים ואלו מעידים
שגזר חמש ב"ש אומרים נחלקה העדות
ואין כאן ניירות וכו"ה אומרים ב"ש בכלל
חמש שתיים שיהא נזיר שתיים: גמ' מתני'
דלא כי האי תנא דתניא ר' רבי ישמעאל בנו
של רבי יוחנן בן ברוקא אומר לא נחלקו
ב"ש וב"ה על שתי בתי עדים אחת אומרת
שתיים ואחת אומרת חמש שיש בכלל חמש
שתיים על מה נחלקו על כת אחת אחד
אומר שתיים ואחד אומר חמש שב"ש אומרים
נחלקה עדותן ובה"א יש בכלל חמש שתיים
לאר רב הכל מודים במונה א"ל רב חמא
לרב חסדא מאי קאמר אבלימא אחד אומר
חמש ולא שתיים ואחד אומר שתיים ולא
חמש הא קא מבחשי אהרדי אלא אחד אומר
אחת ושתיים ואחד אומר שלש ארבע חמש
הא

היה כן שנמטאת בסוף מנין של הארץ וא"כ היתה צריכה לשה ניירות
כ"א שנה או דלמא בשלא נטמאת וכו' יהודה אליבא דב"ה דוקא
לדב"ש לא הוצרכה ל"ד שנים וכו' שנים וכו' יוס סגי: ת"א שמע
עלתה ל"א וכו' ואי ס"ד בשנמטאת ואליבא דב"ש אי הכי ר' יהודה אומר
גרסינן מה שכתוב בספריים ועוד מתנינן ופ"ה שנה וכו' יוס מיבעי ליה. באלא
מוצעים זו' שנים הראשונים כגון שעשתה צה"ל ו' שנים חסר חדש
ושלשים יום דקנסא פארן [הרין] ו' שנים ולא יותר ונטמאה בסוף ל'
יוס של הקנס ועשתה עוד ו' שנים הכי י"ד בין הכל ועוד קשה למה
לו להאריך דברי מ"ק לא יצא אלא דברי ר' יהודה לדרק מהס
וי"ל דמשה מיימי דברי מ"ק לאווכוהי דלת"ק לא מייירי בהצלעה
דקמני ולכסוף שבע שנים נטמאת ונמלאת ניירה כ"א שנה (ול' יוס)
[א"כ] גם דברי ר' יהודה לא מייירי בהצלעה וכו"כ י"ד שנים ושלשים
יוס מיבעי ליה: מ"י שהיו שתי בתי עדים מעידות אותה אלו מעידין

שגזר שני ניירות וא"ו מעידין שגזר נחלקה עדותן. ואין כאן ניירות כלל וא"ת הכי דמי אט שתיק הגזר שתיקה כהוראה דמיא וי"ל
שהגזר מבחשי כל אחת ואחת דאי מודה לאחת למה לא יהיה כהוראה ח"ג צאורי איני יודע והשתא ריך לידן לפי העדות א"כ כששומק
וצאו שתי הכיתות יחד דלא הוי שתיקותיה כהוראה דלאו מודה הוא דלמך מה לי להכמישן הא שמיין מבחשישן זה את זה: וכו"ה אומרים יש
בכלל חמש שמים. [ומונה] ב' דהוי כאלו אמרו שמיין שמיין נדרת:

3. ניירות ועוד ד' ועוד ה' כיון דנחת למנינא הוי כאילו מבחשיש

זכ"ה סברי משום אורא גזרו. ותמירא טומאתה ומשום הכי צריכה
דמיהו ככתמלה: לא דב"ש משום גושא גזרו. דקילק אטומאה והאי
דאמרו לה דמיהדר למירותה קנסא צו בעלמא הוא דקנסוה:
איבעיא להו. הא דל"ר יהודה ללא

בשנמטאת קאמר: ואליבא דב"ש.
דכשעלתה לארין והיתה עושה ל' יוס
כב"ש נטמאת בטומאת מת וקמרה
את הכל ועשתה ו' שנים אחרים
ככתמלה: או דלמא אלא נטמאת.
אלא כשציל שצאת פארן העמים
ועלתה ל"ה עשתה ו' שנים ככתמלה
ואליבא דב"ה: ס"ש עלתה לארין ואי
ס"ד כו' ד'. ואי ס"ד כשנמטאת
ואליבא דב"ש אי הכי י"ד שנה וכו' יוס
מיבעיא ליה שהרי בתוך ל' נטמאת
וסתמה כל שלמפרע ו' שנה וכו' יוס א"כ
ו' שנים וכו' יוס היה לה למנות תמתינה
אלא מדלא תמי הכי אלא י"ד שנה ש"מ
דכלל נטמאת (א) ה' מייירי ר' יהודה
ואליבא דב"ה: ע"א איבעיא להו. הא
דל"ר יהודה לא היתה ניירה אלא י"ד
שנה כשנמטאת עוד טומאה אחרת
בסוף שבעה ראשונים אבל לא ויוס
מלאת וועדיין יש לה יוס אחד או
ב' מן ה' שנים ולכסוף ו' שנים עלתה
לארין ונמנה ו' שנים אחרות שהרי
סותרת ו' שנים ראשונים לד"ה דהא
נטמאת הכי י"ד שנה ולהכי לא אמרי
ב"ש דצריכה למנות ל' יוסים פארן
דהא סגי לה צאורי ו' שנים שהיא
מונה פארן מה שבע עלתה לארין כו'
ואי ס"ד כשנמטאת ואליבא דב"ש
דנטמאת בסוף ו' ראשונים ותורה
ונטמאת בסוף י"ד כדלמך ת"ק אי
הכי י"ד שנה וכו' יוס איבעי ליה לרבי
יהודה למימר דכיון שנמטאת בסוף י"ד
ט' דיוס מלאת היתה צריכה למנות
עוד ל' דהא ס"ל דכי נטמאת ביום
מלאת מונה ל' יוס תניא נמי הכי דל"ר
יהודה אית ליה דכי נטמאת ביום מלאת
מונה ל' וכיון דס"ל הכי ודאי הא

דל"ר יהודה לא היתה ניירה אלא י"ד שנה בשלא נטמאת וקא פליג
אחנא קמא דסיבא ליה לרבי יהודה דלא נטמאת כלל אלא לסוף
שבע שנים עלתה לארין והורוה שתהא ניירה עוד שבע שנים.
ובלשון הזה דן ר"א ב"ר יצחק הלוי לפני רבינו וקבלה (כ"ל ו"ה
גליו"ן) כ"ו: (א) כ"ה אחת. אחד אומר שמי שנים קיבל עליו ניירות
ואחד אומר חמש שנים: ש"ש אומרים נחלקה העדות. והאיל ואין
ש' ב' עדים על ב' שנים: וכו"ה אומרים. מ"מ שניהם מעידים על
ב' שנים ליוש בכלל חמש שמים ולא נחלקה עדותן וכו' אבל שני
כיומי עדים אחת אומרת שמים ואחת אומרת חמש דברי הכל יש
בכלל חמש שמים: אחר רב הכל מודים צמונה. שנחלקה עדותן:
מאי קאמר אילימא פארן אומר חמש ולא שמים ואחד אומר שמים
ולא חמש. פשיטא דנחלקה עדותן דהא קא מבחשי אהרדי: אלא.
כגון שהאחד אומר אחת שמים והאחד אומר שלש ארבע חמש:
הא

שגזר שני ניירות וא"ו מעידין שגזר נחלקה עדותן. ואין כאן ניירות כלל וא"ת הכי דמי אט שתיק הגזר שתיקה כהוראה דמיא וי"ל
שהגזר מבחשי כל אחת ואחת דאי מודה לאחת למה לא יהיה כהוראה ח"ג צאורי איני יודע והשתא ריך לידן לפי העדות א"כ כששומק
וצאו שתי הכיתות יחד דלא הוי שתיקותיה כהוראה דלאו מודה הוא דלמך מה לי להכמישן הא שמיין מבחשישן זה את זה: וכו"ה אומרים יש
בכלל חמש שמים. [ומונה] ב' דהוי כאלו אמרו שמיין שמיין נדרת:

6. אהל ל"ל צמונה אחד מן העדים אומר נזיר נטמאת וכו'.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

כא

עין משפט
נר מצוה

מ א מ"י פ"ד מהל' מירס הלכה ט סמך
לחין רמב"ם פ"ט ט"ז
סמך רמב"ם פ"ט ט"ז
ב מ"י פ"ב סמך נזיר
הלכה ד:

מוסף רש"י

תנא כי רובלא ליחשיב
ולחיל. רובל מוכר לזכות
על שמים (ג' ט"ז ג')
כסופר זה שמיטה מעמידי
(ט"ז ט"ז כב).

פ' הרא"ש

תניא נמי הכי מי שאמר
הריני נזיר ושבעתי
ושחה בדי דבור וכו'
אמר וחבירו מותר. אלמא
כיון דשחה כ"ד אלמא
שאמר ואני סמוך לכדי
דבור לא אמר כלום רק
בתוך כדי דבור כ"ד.
לימא סביב ליה וכו' ואמר
ואני וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
דריבוי אינו יכול להתפס
כיון שהוא אחד כדי דבור
מדלא תנא ד' ואני. ור"ל
לא אצטרף למתני ג'
דמילתא דפשטא דהוה
כדי דבור כדכור דמי וכו'
דאשמועינן ד' מתפיס
בא' ומותרין בהרתן
ממילא ידעי דה"ה ג' אבל
ל' יהודה נשיאה ה"ל
למתני ד' ולאשמועינן
דמתפיסין סמוך לכדי
דבור בתוך כדי דבור דמי.
כי רובלא ליחשיב וליחיל
אפי' א' הוה תני ד' לא
שמועינן מיניה דסמוך
לכ"ד כדכור דמי דס"ל
לנא דמתני' דהוה בחבירה
מתפיס ולא באשמועין
דלא נפקא לן מדי מניה
לא תני ליה: ופרקי כיון
דלא שמועינן מיניה מדי
לא לתני אלא חד שבוש
דקתני סיפא וכו' מכלל
דאיכא אמצעי משום הכי
קתני ואני ואית' ולא
ליחיל אלא ד' ובסיפא
ליחיל הוה תני ד' (הכ"ז)
הוה תני ד' ולא הוה
(הראשון) (ה"ג). וי"ל
דנקט אחרון למיקח אחרון
הוא ל' יכא בחבירה אחרונה
אבל אמצעי דאיכא בחבירה
אחרונה משתי אוחו
שאריות דכל חד בחבירה
מתפיס: בי רובלא ליחשיב
ולחיל אדרבה ס"ל דכל א'
בחבירה מתפיס ליכא
חידוש כפי יורה ממש
ובשנים איכא חדוש למיקח
דוקא אחרון מדפר' לעיל
לאשמועינן דהוה בחבירה
מתפיס ומינה הוכחה
גמורה לא הוה דאיכא
למימר דלא דק התנא
כדאיתא לקמן: ת"ש הוה
הראשון הוה תני בלב
ומדנקט א' ולא הוה
אמצעי אלמא בקמא
מתפיס: (ה' ט"ז פ"ו)
כפיו ש"י ושערי כשערו
מלמ. ומיירי מתני' שאמר
הך כפי'. וכו'. מהם שאמר
הוה נזיר וה"ה נמי אמר
רגלי כדכור ודי כדו
מלמטא למתפיס. ואפי'
לר"ש דאמר עד שזיר
מבולן מודה הכא דלא גרע
מידות כדאיתא לעיל פ"ק
גבי מסלול מכלכל. א"י
אפי' לא פי' כיון ששמע
שאמר חבירו הריני נזיר

תניא נמי הכי פירוש כרבי שמעון
הריני נזיר ושבעתי ושהה בדי דבור.
דווקא ולא יותר ואמר מיד ואני הוא
אסור פירוש הראשון שגדר
נזיר ושבירו מותר אלמא דלא מני
לחשיבוי אלא שני: כלום מן
כדי דבור אכל הרביעי ששהה אחר
כדי דבור לא כר"ל: **ל' ימא מבייני**
ל' מי שאמר הריני נזיר. מתניין
היא וכו' וקתני ואני' ותו לא לרבי'
יהודה נשיאה מני למתני ואני ואני
ארכע פעמים וא"ת ולרשב"ל נמי
נימני ואני ואני שלש פעמים וי"ל דהכי
קאמר בשלמא לרשב"ל [לא] אצטרפא
ליה למתני אלא ז' פעמים ואני
לאשמועינן דגם השני נתפס כראשון
שהוה מן כדי דבור וכו'. דלמלמי
מפסיק בדבורו זין ראשון לשלישי
והוא הדין דגם לשלישי שאמר ואני
יתפיס כראשון דלין שום צדלא למלק
זין שני לשלישי שנייה עומדים מן
כדי דבור אכל ל' יהודה נשיאה אי
אימא דרביעי נמי נתפס כראשון
לי' לאשמועינן אפי' דשבו ככר מן
כדי דבור כיון שהוא סמוך לאלתר
לכדי דבור ומשני אטו תנא כי רובלא
כו' כלומר אה"ר דהוה מני לאיתווי
ארכע פעמים ואני ולא שם למנות
כל מה שהיה יכול לננות:

ו' משני אה"ר ומשום דקתני סיפא
וב' **מב"ר דאיכא אמצעי**
משום הכי קתני ואני ואני. וא"ת
דהיא גופא מיק' ליתני תו ואני
וסיפא ליתני הוה הראשון הוה
השני הוה השני לא הוה הראשון
וי"ל דלמ"ד לקמן חד כחבירה מתפיס
נקט למידק מיניה אחרון הוא ליתכ'
אחרני כחבירה אכל אמצעי דליכא
אחרני כחבירה ומשמרי אוחו שמועינן
דלייק לקמן ולמ"ד דבקמא מתפיסו
הוא דשני של אחריו הא אמצעי לא
הוה שני של אחריו דבקמא מתפיס:
ך בחבירה מתפיס. דהיינו כל
אחד כסמוך לו ובמון כדי דבור
לחבירו או דלמא בקמא שאמר הריני
נזיר מתפיסו כולם: **מ' תרפסו** ואילו
צ' עולם. ואפי' מהה ואני בקמא מתפיס
טפי מכדי דבור לא היה מתפיס לרשב"ל
כדאית ליה ולרבי יהודה נשיאה אפי' ד'
כיון דכסמוך לכדי דבור לאלתר:
ת"ש מי שאמר הריני נזיר וכו' דאי
ס"ד חד כחבירה מתפיס ליתני ואני
ואני טובא: **מב"ר דאיכא אמצעי**
מש"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

מ"ה קתני ואני ואני

מ"ה קתני ואני ואני. ו' ולקדקן [דאיכא] אמצעי כמו שמדקדקן והולך לשמי
פיניס מתניין: **ר' ראשון** הוא דשרו. אוחס שאחריו (י' נד מורה)
מתפיס: מדלא קתני הוה אמצעי הוה אחרון: **א' אחרון** הוא
דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהוה הוא כולן אסורין אכל
לאמצעי דאיכא אחרני בתריה לא מני למיתני הוה הוא כולן אסורין
דכל א' אחרון נמי הוה: **ש"מ** חד בחבירה מתפיס. מדלא תנא
אחרון היינו אמצעי. וקאמר לך דאפי' של
ליה אחרון לאו דוקא אלא אידי דתנא ראשון מנא אחרון: ס"ש
דקתני נזיר וכו' הוה אמצעי הימנו ולמטה מוסר. דהיינו
אחרון וכו' דכל חד אחד כחבירה מתפיס ש"מ: משום דקאמר
פי כפיו. דמשמע דקאמר פי נזיר ושערי נזיר מי הוה נזיר:
ורמינהו

א' ש"י לע"ב